

Lokaal

nr. 4 – APRIL 2018

VVSG-maandblad voor
de lokale bestuurder

Verschijnt 11x per jaar / P2A9746

SPECIAL
participatie

POLITIEK IS VOOR IEDEREEN

Bouwen aan draagvlak voor beleid
en een positieve politiek

DE TOEKOMST VAN PASCAL DEBRUYNE

Evolueren naar een meer
participatieve democratie

DE NIEUWE ROL VAN DE BIBLIOTHEEK

Laagdrempelige
gezondheidsgeletterdheid

Kortemark consulteert inwoners met een eigen app

De gemeente Kortemark ontwikkelde de app S-Elect. Burgers konden aangeven welke van achttien mogelijke projecten tijdens de volgende bestuursperiode prioriteit moeten krijgen. Vernieuwend is dat ze meteen ook de budgettaire impact van hun keuzes zagen. De app was een van de genomineerde projecten voor de Belfius Smart Awards.

Kortemark was een van de tien genomineerden voor de Smart Awards in de categorie van gemeenten met minder dan 30.000 inwoners. Wanneer u dit artikel leest, weet u reeds of haar app de jury kon bekoren. Of kon Kortemark de publieksprijs in de wacht slepen? Algemeen

directeur Sara De Meyer, begin maart: 'We spreken zoveel mogelijk mensen aan om voor ons project te stemmen. Het leeft in de gemeente en in het gemeentehuis. Op dit ogenblik hebben we de meeste stemmen voor de publieksprijs. De kans dat we die winnen is zeer klein want voor de

publieksprijs worden alle categorieën samengevoegd. We nemen het als kleine gemeente dus op tegen veel grotere besturen en tegen grote privébedrijven. Maar dat we met onze app bij de vijftig genomineerden zijn, is al een deugdlopende erkenning.'

Omgevingsanalyse

S-Elect, dat is de naam van de app die de gemeente zelf ontwikkelde. Inwoners konden er vorig jaar mee aangeven wat ze van hun gemeentebestuur verlangen. De app is een onderdeel van een uitgebreid participatieproject. Sara De Meyer: 'Voor de opmaak van haar meerjarenplan moet een gemeente een omgevingsanalyse doen, zegt de regelgeving van de beleids- en beheerscyclus. Het meerjarenplan 2020-2025 is een opdracht van het nieuwe gemeentebestuur. Wij, en daarmee bedoel ik de gemeentelijke ambtenaren, vonden het aangewezen om de omgevingsanalyse al klaar te hebben voordat de partijen hun verkiezingsprogramma opstellen. Zo kunnen ze de informatie en de mening van burgers, adviesraden en gemeentelijke diensten meenemen naar de verkiezingen van oktober.'

Enquête

Om die reden ging Kortemark vorig jaar al van start met zijn omgevingsanalyse, een puur ambtelijk project. De gemeente organiseerde een enquête bij 1486 inwoners over de verschillende lokale beleidsdomeinen en de gemeentelijke dienstverlening. 699 burgers beantwoordden de vragen, een respons van 47 procent. In de enquête was ook een open vraag opgenomen: inwoners mochten drie voor hen prioritaire projecten aangeven. Sara De Meyer: 'We kregen een duizendtal voorstellen. Met het managementteam hebben we daaruit de projecten geselecteerd die het vaakst werden vermeld. Die hebben we aangevuld met voorstellen die naar voren kwamen op gesprekstafels van burgers en ambtenaren. En we voegden zelf enkele projecten toe die we afleidden uit een

Uiteindelijk maakten 550 inwoners – weliswaar geen representatief maar toch een vrij goed staal van de bevolking – van de app gebruik om hun voorkeurprojecten aan te geven. Maatregelen in verband met mobiliteit, wegen en milieu werden het vaakst aangevinkt.

kwantitatieve en kwalitatieve analyse van onze gemeente. Die hadden vooral te maken met de demografische evolutie in Kortemark. De sterke vergrijzing bijvoorbeeld creëert een behoefte aan meer thuiszorg. Aan de andere kant van de leeftijds piramide is er een tekort aan opvang voor kinderen tot 2,5 jaar.'

Een eigen app

Uiteindelijk maakte het managementteam een selectie van achttien projecten. Die werden via de app S-Elect aan de inwoners voorgelegd. Tom Denoo, medewerker

van de financiële dienst van de gemeente, ontwikkelde de tool. 'Sommige projecten waren vrij breed, zoals beter onderhoud van de fietspaden, de strijd tegen zwerfvuil, het creëren van meer kinderopvangmogelijkheden of het versterken van de thuiszorg. Andere waren erg concreet. Zo gingen vier van de achttien projecten over het aanleggen van specifieke fietspaden. Een ietwat bijzondere maatregel was de mogelijkheid om de gemeentebelastingen in meerdere of mindere mate te verlagen. Inwoners konden kiezen welke projec-

www.barobelbut.be

www.facebook.com/barobelbut

De rol van de app is nog niet uitgespeeld. Kortemark wil hem nog op andere momenten en voor andere onderzoeken inzetten. Ook andere gemeenten kunnen erover beschikken.

ten ze tijdens de volgende bestuursperiode graag gerealiseerd zouden zien.' Helemaal in lijn met de filosofie van de BBC kreeg de burger er ook meteen de budgettaire impact bij. Voor elk van de achttien projecten was berekend hoeveel ze zouden kosten. De kostprijs voor de aanleg van een meter fietspad is gekend, dat was een vrij makkelijke berekening. Beter onderhoud van de fietspaden was al moeilijker te becijferen. Daarvoor werden de aankoop van een machine en de jaarlijkse kosten van een extra personeelslid in rekening gebracht. Voor het werven van zwaar vervoer ging de tool uit van de aanwerving van een extra politieagent die in Kortemark zou instaan voor de controle. En als het ging over investeringen in infrastructuur voor sport, cultuur of jeugd

konden de burgers een of meer enveloppes van telkens 100.000 euro aanvinken. Niet alleen de kostprijs van elke maatregel, ook het beschikbare gemeentelijke budget voor nieuwe projecten was in de app opgenomen. Financieel directeur Hans Cromheecke had daarvoor een berekeningsmodule ontwikkeld op basis van drie parameters: de autofinancieringsmarge in 2025, het spaarpotje waarover de gemeente beschikt en de verhouding tussen de leninglasten en het geleende bedrag. Op het scherm van de app zag dat eruit als een balkje dat korter werd naarmate een inwoner projecten

selecteerde. Die moest dus keuzes maken.

't Is an jundre

De app werd op 16 augustus 2017 gelanceerd in aanwezigheid van alle medewerkers van de gemeente. De campagne met T-shirts, petjes en tassen kreeg de slogan *'t Is an jundre* of 'Het is aan jullie'. Alle inwoners kregen een flyer in de bus met de vraag de app te downloaden en hun projectkeuzes te maken. Dat kon ook in het gemeentehuis en de bibliotheek. Tom Denoo: 'Om specifieke doelgroepen te bereiken, zoals oudere mensen, ging een campagne team van een zestal mensen regel-

matig met de iPad op stap in de gemeente.' De campagne liep twee maanden. Uiteindelijk maakten 550 inwoners – weliswaar geen representatief maar toch een vrij goed staal van de bevolking – van de app gebruik om hun voorkeurprojecten aan te geven. Maatregelen in verband met mobiliteit, wegen en milieu werden het vaakst aangevinkt.

En nu?

De resultaten van de enquête en van de app vormen samen met de kwantitatieve en kwalitatieve analyse door de gemeentediensten de omgevingsanalyse die onlangs werd voorgesteld aan politici en inwoners. Nu ligt de bal in het kamp van de politieke partijen. De rol van de app is nog niet uitgespeeld. Kortemark wil hem nog op andere momenten en voor andere onderzoeken inzetten. Sara De Meyer: 'Stel dat de jeugdendienst over een extra budget van 10.000 euro beschikt en zijn ideeën over de besteding wil voorleggen aan de jongeren, dan kan dat via de app. Hij is zeer makkelijk aan te passen, we zullen hem in de toekomst zeker nog gebruiken.' Ook andere gemeenten kunnen erover beschikken. Diksmuide is op dit ogenblik de tweede gemeente die de app gebruikt en er is interesse van nog andere lokale besturen. En u weet intussen al of Kortemark in de prijzen is gevallen op de Smart Awards. ■

BART VAN MOERKERKE IS REDACTEUR VAN LOKAAL

Zonnebeke geeft inwoners het woord

De gemeente Zonnebeke organiseerde in het najaar van 2016 een bevraging bij haar inwoners ouder dan zestien: nu ist an joen (nu is het aan jou). De aanleiding was de herziening van het ruimtelijk structuurplan, maar de enquête werd uitgebreid naar alle lokale beleidsdomeinen. 2659 +16-jarigen vulden de uitgebreide vragenlijst in, een respons van 27 procent. Het overgrote deel deed dat op papier, de inzendingen online bleven steken op 396. De vijf prioriteiten voor de Zonnebekenaren: geen hogere belastingen, meer verkeersveiligheid, meer sociale veiligheid, vernieuwing van straten en pleinen, armoedebestrijding en ondersteuning van kwetsbare doelgroepen. Na de enquête volgden in het voorjaar van 2017 debattafels in de vijf deelgemeenten. Met in het totaal 132 deelnemers was de respons veeleer laag. Op de vijf avonden werden een verkeersveilige gemeente, een nette woonomgeving (zwerfvuil, sluikestorten, hondenpoep) en meer en betere fietspaden met stip aangekruist. De deelnemers deden ook concrete voorstellen van aanpak. De resultaten van de enquête en de debattafels zijn de insteek voor een actieplan dat het gemeentebestuur binnenkort zal voorstellen. Sommige maatregelen zullen nog dit jaar genomen worden, maar de meeste komen op de agenda van de volgende bestuursploeg(en). www.zonnebeke.be